

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
★
Commerical Printing of
All Kinds

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Citatelji v:
CHICAGL, NEW YORKU.
DETROITU,
sploh po in izven
Amerike

VOL. XXXIX. — LETO XXXIX.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), FEBRUARY 15, 1956

STEVILKA (NUMBER) 32

Zadnje vesti

Nazaj k mrazu in snegu, oziroma mesanici snega in dežja z najvišjo temperaturo dneva 30, najvišjo 22 stopinj, pravi vremenska napoved. Hladno in oblačno bo danes, kakor tudi jutri. Na vsem ameriškem severozapadu sneži.

Evropa je še vedno v objemu hudega mraza in velikega snega. Zadnje poročilo glede smrtnih slučajev iz Evrope je—500 mrtvih.

Zdravnik, ki so včeraj preiskali Eisenhowerja in izdali tudi poročilo, so mnenja, da radi srca samega Eisenhowera lahko prevzame za nadaljnja štiri leta na sebe odgovorno mesto. Toda odločil naj se sam.

Eisenhower je danes z letalom odpotoval v Georgijo na posestvo tajnika George Humphreya, kjer bo ostal teden do deset dni. Odločil se bo o kandidaturi ali jo sprejme ali ne.

Zena Eisenhowerova je trdila, da ni nikdar uplivala na moža ko je šlo za važne odločitve. Tako ne bo uplivala tudi sedaj.

Republikanci so prepričani, da bo Eisenhower njih predsedniški kandidat.

Adlai Stevenson je izjavil svoje zadovoljstvo nad zdravjem Eisenhowerja.

Ko gre za novi zakon o svobodi v industriji plina, gre za uzbivanje kakor 50—50 ali bo Eisenhower vložil veto zoper zakon. Zakladni tajnik Humphrey je trdil, da bo Eisenhower ugovarjal sprejetemu zakonu.

Ko gre za vprašanje črncev, enakopravnosti in uporabo sile, te je federalne vojske če je treba, gresta oba demokratska predsedniška kandidata narazen. Adlai Stevenson je zoper, Esther Kefauver za uporabo sile.

V Miami Beach, Florida, je vodstvo A.F.L.-C.I.O. končalo svoje seje. Ko gre za predsedniškega kandidata, ki naj bi bil tudi umirski kandidat A.F.L.-C.I.O., ni sprejela nobenega sklepa. Najprvo naj se vidi po konvenciji obič strank kdo kandidira, nato bo A.F.L.-C.I.O. enkrat potoličeval kdo je njen predsedniški kandidat.

Stavka v podjetju Westinghouse traja 120 dni. Položaj je isti kot je bil, namreč gotovo je to, da gre stavka naprej. Družba sama ima na produkciji 340 milijonov dolarjev škode, delavstvo pa en milijon dolarjev dnevno izgube na mezdah. Včeraj so v Sharonu, Pa., preobrnili avtomobil, s katerim se je pripeljal na delo osem delavcev. V Columbusu, Ohio, je imel govor Lausche sestanek z umirskimi delegati. Ni pa sklenjenega ničesar.

Cleveland je imel včeraj malo senzacijo, ko naj bi bil napraten 48-letni Colton Storm, ravnatelj Western Reserve Historical Society. Izkazalo se je, da je Storm poskušal samomor z ostrom kirurskim nožem. Vzrok splošno nerazpoloženje in slabost zdravje.

Na programu \$64,000 je imel srečo drugi italijanski naseljenev, tudi čevljari po poklicu, Delia Rocca. Dobil je nagrado \$64,000. Njegov vrstnik, tudi čevljari Italijan, Prato, se je bil prikopal le do nagrade \$32,000. Oba sta prišla v Ameriko leta 1928, oba se spoznata v operi.

HRUŠČEV OTVORIL OBČNI ZBOR RUSKE KOMUNISTIČNE STRANKE

MOSKVA, 14. februarja—Občni zbor ruske komunistične stranke, prvi po smrti Josipa Stalina, ki je umrl aprila leta 1953, se je otvoril danes; otvoril ga je glavni tajnik komunistične stranke Nikita Hruščev. Hruščev se je v kratkem dotaknil naporov Sovjetske zveze, da se ohrani svetovni mir, pa je napadel Združene države in Anglijo, ki da hočejo s svojo politiko do Srednega vzhoda novo vojno. Občni zbor stranke se vrši v okviru notranje političnih vprašanj, ruskega petletnega gospodarskega načrta, ki naj se izvede do leta 1960 in zunanjih vprašanj, to je nove sovjetske ofenzive, da bodo prijatelje v Aziji, Evropi ter Afriki.

Pred občnim zborom ruske komunistične stranke je sovjetska vlada napravila novo gospodarsko in politično ofenzivo. Poudnila je trgovinske pogodbe in svojo gospodarsko pomoč Turčiji, Grčiji in Pakistanu, in povabila je v Moskvo trgovinske delegacije iz Bolgarije, Češkoslovaške, Vzhodne Nemčije, Madžarske, Romunije in komunistične Kitajske.

Sovjetska zveza je pritisnila na Bolgarijo, da naj uredi svoje odnosa do Jugoslavije in do Grčije, da bodo njeni dobri sodi. Bolgarija ima na primer plačati Grčiji vojno odškodnino.

Preiskava pa je tudi dognala, da je bil prejel od istega Kecka tudi senator Joe McCarthy v svoj volilni fond pri volitvah leta 1952 \$2,000. McCarthy je glasoval za zakon, ki je plinske družbe oprostil federalne kontrole. McCarthy sedaj skuša v Wisconsinu popraviti poraznito svojega glasovanja in je v ta namen dal razmnožiti 50,000 pisem, v katerih volivcem razlagata, zakaj je glasoval za zakon. Ko je bil McCarthy leta 1954 v Californiji, se je vozil z letalom, ki je bilo privatna last magnata Kecka.

HRUŠČEV IN BULGANIN

Glavni tajnik komunistične stranke, Nikita Hruščev je svoj dolgi govor zaključil z dvema trditvama, namreč, da bo socializem zmagal povsod po svetu, dalje, da vojna ni nelizogljiva. Predsednik vlade, Nikolai Bulganin je kot drugi glavni govor razlagal danes petletni gospodarski načrt, ki ga bo Sovjetska zveza izvedla do leta 1960.

Dospeli iz stare domovine

Z letalom KLM so v ponedeljek dospeli v New York iz Hoterdešice pri Logatcu Mrs. Ljudmila Plečnik, hčerka Frančiška in sinova Janez in Jožef k Mr. Ivanu Plečniku v New Middletown, Ohio. Potovali so s posredovanjem tvrdke Kollander.

Na operaciji

V Lakeside bolnišnici se nahaja Mrs. Sylvia Banko hči poznane Mrs. Albine Vesel iz 877 E. 185 St. Podvrči se je morala operacija, katero je srečno prestala. Prijatelji jo lahko obišejo, mi ji pa želimo skorajšnjega okrevanja.

Rojstni dan

Sorodniki in prijatelji so v nedeljo presenetili Mr. Joseph Legat iz E. 197 St. ob priliku njegovega rojstnega dne. Njih srčna želja je, da bi zdrav in vesel dočkal še mnogo veselih rojstnih dni!

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglastile pri Mr. in Mrs. Albert in Victoria Ulogar iz Kildeer Ave. in jima pustile v spomin krepkega fantka, ki bo v družbo dveh sestrami. Tako je postal Mrs. Molly Legat iz E. 197 St. zopet stara mama. Čestitamo!

Dva plesalca iz Jugoslavije

Ljudski balet iz Jugoslavije šteje 40 plesalcev in plešalk. V nedeljo ob 7. zvečer ga boste lahko videli v Music Hallu v Clevelandu.

V Maroku teče kri

Tudi ameriška. V Maroku imajo Združene države svoje veliko letalsko oporišče. To oporišče je v bližini znanega mesta Casablanca, Ameriški stotnik Nelson Brown, ki je bil tam na službi, se je vozil s svojim avtomobilom v družbi svoje žene v bližini Casablance in je svoj voz ustavil, da pomaga vozniku drugega voza, ki ni mogel naprej. Ko pa je izstopil iz avtomobila, so letela vanj kamenja, in dobil je tudi strel v glavo. Bil je na mestu mrtev.

CLANSTVO V BLUE CROSS

Beseda "hospitalization" poznamo. Ena od družb, ki se ukvarja s tem zavarovanjem, je Blue Cross. Blue Cross je začela delovati leta 1934. Danes ima po Ameriki 50 milijonov članov, v Clevelandu samem 1,419,274, v Chicagu pa nad osem milijonov.

V staro domovino

Na jugoslovanskem parnku SLOVENIJA je zadnji teden odpotoval 90-letni Mr. Valentino Zorman k svojemu sinu v Ljubljano. Do parnika sta ga spremila sorodnika Mr. in Mrs. Joseph Žiganti. Vse potrebno za potovanje pa je preskrbelo tvrdka Kollander.

Slike v S.D.D.

V soboto, 18. in 25. februar se bo kazalo filme v barvi, ki sta jih posnela na svojem obisku v Sloveniji, Mr. in Mrs. Tony Prime. Slike se prične kazati ob 7. uri zvečer. Vstopnina je prostota. Vsi, ki radi vidijo lepe kraje na platnu, in se radi poveselijo v družbenem krogu, so vabjeni, da posetijo kazanje filmov prihodnji dve soboti.

GLASBENA MATICA

priredi

KONCERT

v nedeljo,

4. marca 1956

ob štiri uri

v SLOV. NARODNEM DOMU

6417 St. Clair Ave.

Cene vstopnic:

\$1.00 - \$1.50 - \$2.00

OGROMNI DOBIČKI-ZATO TUDI VIŠJE MEZDE; VIŠJE PLAČE NAJ BODO RESNIČNO VIŠJE!

LETO 1956 BO LETO VAŽNIH NOVIH MEZDNIH POGODB

MIAMI BEACH, Fla., 14. februarja—Vodstvo unionske centrale AFL-CIO, ki ima svoje seje v Miami Beach, je sprejelo važen sklep, da bo vsaka delavska unija, kateri poteče v letu 1956 stara mezdnogodba, zahteva v prvi vrsti zvišanje mezdr, to povišanje pa naj tudi nekaj zalede. AFL-CIO kaže s prstom na to, da so ameriške industrijske družbe v letu 1955 skoraj brezizjemno izkazale rekordni dobiček, pa napovedujejo in izkazujejo, da se je razen malih izjem, začelo tudi leta 1956 dobro za njih. Vsled tega je samo ob sebi razumljivo, da bo delavstvo zahtevalo tudi za sebe primeren delež na velikem dobičku v višjih plačah.

Slepak sam je zanimiv in kaže na gotov prekret. Ne toliko povdaska na garantirano letno mezdr, na privatno pokojnino, razne socialne prispevke v dobrodelne fonde, kakor za plačo, ki naj bo dovolj visoka, druga vprašanja pa naj se prepusti bodočnosti, oziroma skrbem federalne in državnih vlad.

O tej točki je bilo v Miami veliko govora. Navzoči so se zedinili v tem, da so delavske unije veliko priborile za svoje člane, ki je šlo za pokojnino, za razna zavarovanja, za dohodek v slučaju brezposelnosti. Navzoči pa so iznesli razpoloženje članstva posameznih unij, ki je zahtevalo, da način posveti vsa skrb ravno vijim mezdam. Ozadje je zahteva, da so časi gospodarsko dobri, da gre za relativno vzeto, visoko zaposlenost, položaj kot tak naj pa delavstvo izrabiti. Če bi prišla kaka depresija, potem so na vrsti vprašanja raznih zavarovanj in podpor za slučajne brezposelnosti.

Imamo veliko ustanovo Social Security, ta naj se spopolni in ni priporočati, da bi se sililo še naprej s privatnimi zavarovanji. Delavstvo, kakor tudi podjetniki, preveč prispevajo v razne fonde. Delavstvo je prepričano, da je za njega bolje, če vidi višji ček sedaj, kot pa morebitno socialne ugodnosti enkrat v bodočnosti.

Mnogo navzočih delegatov se je zavzel za to, da naj bo povišanje v novih delavnih pogodbah vsaj 15 centov več na uro. To povišanje ameriške industrije pa so vrnila v delovno Social Security, ta naj se spopolni in ni priporočati, da bi se sililo še naprej s privatnimi zavarovanji. Delavstvo, kakor tudi podjetniki, preveč prispevajo v razne fonde. Delavstvo je prepričano, da je za njega bolje, če vidi višji ček sedaj, kot pa morebitno socialne ugodnosti enkrat v bodočnosti.

Isto poročilo operira s tem, da sedaj v Ameriki 2,900,000 brezposelnih. To bi bilo v januarju 1,300,000 manj zaposlenih. Ta upadek gre na račun sezijskih delavcev tudi pri pošti, tudi v trgovini, ko je bilo to osobje za božične praznike posebej najeto. Povprečno se je delalo v januarju na teden 40.6 ur, v decembri lanskega leta pa 41.3 ure. Pozna se, da so odpadle nadzore.

Isto poročilo operira s tem, da sedaj v Ameriki 2,900,000 brezposelnih. Tendenca pa je ta, da je vedno manj takih brezposelnih, ki ostanejo brez dela 15 tednov ali več.

Delavske unije bodo skušale odvorniti stavke, če bo le mogoče.

Jeklarji bodo letos prvi, ki bodo s svojo veliko unijo pokazali, kaj je njihova glavna zahtevo. Sedanja delovna pogodba prenese na dne 30. junija. Vodstvo te unije je napovedalo, da se ne bo potrgovalo toliko za garantiranje letno mezd, v kolikor za izdatno povisite mezdr. Na visoki mezdr bo ves povidarek, tudi če bo treba pustiti na stran zahetno po garantirani letni mezdr.

Industrija petroleja je sprevredila, da je najbolje, če se z delavstvom pogodi na miren način.

Prišlo je do nove mezdrne pogodbe, ki je dala šest centov več na uro, ki pa je opustila misel na garantirano letno mezdr.

Tu zapušča sina James, sestro Mrs. Sylvia Kocjan in brata Laddie v Los Angeles, Calif., ter več sorodnikov. Pogreb se vrši v petek zjutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Žele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzetje ob 9.30 uri. Poleg tega bodo pokopani Calvary.

Poleg staršev, ki so bili rojeni v Ljubljani in se nahajajo v Ameriki osem let, zapušča bratca Johna, staro mater Marijo Traven in starega očeta Johna Kermavnerja, triletnega hčerka Johana in Cirile Kermavner.

Deklijško ime matere je bilo Trajan.

Bila je članica mladinskega oddelka društva Marije Magdalene št. 162 K.S.K.J. in podr. št. 23 S.Z.Z.

Poleg staršev, ki so bili rojeni v Ljubljani in se nahajajo v Ameriki osem let, zapušča bratca Johna, staro mater Marijo Traven in starega očeta Johna Kermavnerja, triletnega hčerka Johana in Cirile Kermavner.

Pogreb se vrši v zgodnjem pogrebnem zavodu, 1053 E. 63 St. Podrobnosti bomo poročali jutri.

JOHN GRBANCIĆ

V Charity bolnišnici, kjer se je nahajal manj kot 24 ur, je umrl sročni John Grbancič, stanovanec na 3830 St. Clair Ave. Po pogreb oskrbuje Grdinov pogrebni zavod, 1053 E. 63 St. Podrobnosti bomo poročali jutri.

METODA KERNAVNER

Po pet tednov trajajoči bolezni je umrla danes zjut

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

The American Jugoslav Printing & Publishing Co.

6231 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312

Issued Every Day

Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:

(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year — (Za eno leto) \$10.00

For Six Months — (Za šest mesecov) 6.00

For Three Months — (Za tri meseca) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:

(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year — (Za eno leto) \$12.00

For Six Months — (Za šest mesecov) 7.00

For Three Months — (Za tri meseca) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at
Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

SOVJETSKA ZVEZA IN ŠOLA

(2)

Ko gre za obvezno obiskovanje ljudskih osnovnih šol, skoraj ni moderne države, ki bi ne predpisovala to obvezno pohajanje šol. Ali do 14. ali do 16. leta, ali nekaj več, ali nekaj manj, to ni toliko važno. Važno je, da gre mladina res v šolo in se uči. Če pa ne gre v šolo, jih oblast dobi in zna prisiliti, da res hodijo v šolo.

V bivši Jugoslaviji, tudi v bivši avstroogrski monarhiji, so obstajali zakoni, ki so zauzavali obvezno pohajanje šole. Kaj smo pa v resnici doživelj? Bivša Jugoslavija Karadžordževičev je imela—in ne glejmo samo na Slovenijo—neverjetno visoko število ljudi, ki so bili ostali nepismeni. Ostali nepismeni v tistih krajih, ki so spadali pod bivšo avstroogrsko monarhijo, ostali nepismeni v Jugoslaviji, porojeni po prvi svetovni vojni, ko bi morali obiskovati šolo. Če kdo ni šel v šolo, pač ni šel.

Znano nam je, da je šolstvo stvar posameznih držav in takratno trdimo, da so ameriške države precej zgodaj sprejele zakone o šolsko—obveznem pouku. Je pa zoper velikanska razlika, ali gre ameriški jug, ali ameriški sever; so namreč države, ki so sprejele zakone o obveznem šolskem pouku šele začetkom tega stoletja. Je na splošno v veljavi, da naj se mladina pošlje v šolo, ko je stara sedem let, v šoli pa naj ostane, ko dopolni na splošno 16 let. Nekatere države predvidevajo šolsko obveznost celo po 17. oziroma do 18. leta. Pri tem pa gre, kar so potrdili tudi šolniki, za velikanske razlike med ameriškim severom in jugom, sploh med raznimi kraji Amerike. Nekaj je gotovega, da se šolska obveznost ne izvaja povsod in enako z vso strogostjo. Če otrok ne gre v šolo, pač ne gre. Tudi je dejstvo, da po osnovnošolski izobrazbi otrok, ki doseže recimo 14 let, dostikrat ne gre več v šolo, češ, da je potreben za delo. Tudi je gotovo, da si ameriška mladina zazeli čim preje imeti svoj lastni denar v žepu, pa obesi šolo na klin.

Ce vzamemo sedaj Sovjetsko zvezo kot državo, kjer je vse urejeno od zgoraj navzdol, vse po gotovem sistemu, je položaj drugačen. Mi tukaj, čeravno so nam številke na razpolago, teh številk ne objavljamo, ker številke se pozabijo. Pribijemo pa, da gre v Sovjetski zvezi vse po gotovem načrtu, ta načrt se mora izvesti in izvajati, ker si cer pritisne oblast. Ali je komu všeč, ali ne, to ni važno. Važno je, da se načrt končno izvede in posledice so tu, tako za Sovjetsko zvezo, kakor za zunanjji svet. Zunanjii svet se navadno tem uspehom čudi.

Stavljeni nam je bilo na primer vprašanje, da če je za delovnega človeka tam v Sovjetski zvezi res tako slabo, če je njegov standard tako nizek, odkod pa velikanski napredek v sovjetski industriji? Kako posameznik kot posameznik živi, to ni glavno vprašanje v Sovjetski zvezi, kakor je to glavno vprašanje v državah demokracije. Če je bilo po prisilnem delu izkopalni toliko in toliko novih velikih kanalov, ki vežejo reke, jezer in morja med seboj, če je bilo pri tem delu toliko in toliko mrtvih, to za sovjetski sistem ni važno. Kanali so bili le narejeni. Če je po sovjetskem sistemu potrebna industrija, se mora postaviti, pa ni važno, kako visoke so delavske meze in koliko haska—dobička ima delavec sam. Industrija je postavljena, industrija producira, načrt je izpoljen. In to je za Sovjetsko važno.

Ali bi mladina rabil šolsko izobrazbo ali ne, o tem se posameznik ne vpraša. Za sovjetski sistem je važno, da ima izobraženo mladino, četudi po svoje, in ta mladina mora iti v šolo. Če pa je v Sovjetski zvezi 215 milijonov ljudi, potem naj se ne čudimo, da je po teh šolah čez 60 milijonov učencev in učenc vseh vrst, da je šolstvo razvito, pa da iz te množice učencev se ljudi nujno pridejo na dan taki, ki se kot nadarjeni izkažejo s posebnimi uspehi. Tisti Amerikanci, ki so se po bližje spoznali s sovjetskim šolstvom, radi priznavajo gornje dejstvo, nepoučena ameriška javnost pa se le čudi, odkod toliko novopečenih inženirjev.

L. C.

Urednikova pošta

PRIREDITEV SLOVENSKE NARODNE ČITALNICE V S.N.D.

CLEVELAND, Ohio — Sedaj v zimskem času, ko se često držimo doma v gorkem stanovanju ob večerih in gledamo padajoče snežnike skozi okno, je zelo prijetno čitati revije in časopise, posebno pa lepo knjige. Knjiga je zelo trajne veljave. Mnogo ljudi s pomankanjem sredstev za višjo izobrazbo si je dvignilo svoj mentalni razvoj s čitanjem knjig do precejšnje višine. Po našem mnenju so knjige Josipa Jurčiča, Ivana Tavčarja in Janeza Trdine zelo prikladne čitanju v zimskih večerih. Bolj razviti čitalci se žejo po knjigah Ivana Cankarja in celo v povezijo Simona Gregorčiča, Franceta Prešernca in drugih slovenskih pesnikov. Taki čitalci razširajo svoj pogled v razne panoge in zajamejo bolj gotov dostop do znanstvenih vprašanj, politike in splošne kulture.

Slovenska narodna čitalnica služi Slovencem v okrožju St. Clairja že petdeset let in sicer pravno letos smo dosegli znamenje tega mejnika. Čitalnica ima na razpolago tudi razne časopise in revije. Iz Slovenije prejemamo več publikacij kot Tovariša v tedenski obliki revije, dnevnik Slovenski Poročevalec, mesečnik Naša Sodobnost in še nekaj drugih. Iz Trsta prihaja Primorski Dnevnik. Poleg tega imamo v glavnem vse v Ameriki izhajajoče slovenske časopise in revije. Za dva dolarja na leto imate dostop do vsega tega čitiva. Dobrodošel v čitalnico je vsak po-

Po predstavi filmov se bo razvila prosta zabava. Ženske bodo pripravile kaj za pod zob, možje pa bomo preskrbeli tudi kaj za pod kapo. Vstopnina je prosta.

Torej na svodenje v soboto, 18. feb., ob osmih zvečer.

Josip Šircel, tajnik.

Slike o Jugoslaviji

EUCLID, Ohio — V torek, 7. t.m. se je na programu "Round the World Adventure Series" predstavljalo Jugoslavijo z dalmatinskim obrežjem v Masonic auditoriju. Bile so to premikajoče slike v barvah.

Ogromno gledališče je bilo skoraj zasedeno in publika je bila presenečena nad lepoto pokrajin, posebno še ko je predavatelj Karl Robinson tako temeljito podal zgodovino krajev in tako simpatično izrazil o preprostem ljudstvu. Mnogi so na primer prvič slišali, da se nahaja rojstna hiša Marko Polo v Dalmaciji. Zgodovina mnogih bojev še ni prodrla v literarni svet. Utrdbe, gradowi, srednjeveške fasade čakajo književnike, da opišejo zgodovino tudi od jugoslovanske strani.

Omenjeni film je in bo napravljen Jugoslaviji neprecenljivo uslužbo, saj ima ravno Jugoslavijo vse ono, kar ljudi, posebno pa Amerikance zanima. Medtem ko vse države Evrope oglašajo in vabijo ameriške turiste, pogrešamo nekaj takega od Jugoslavije. Po štatistikam vidimo, da pride na milijone ameriških turistov skoraj do meje, potem pa vse izgine. In ni prijazno se ne sliši, da hodijo Nemci iz Avstrije šetati se po Primorju, samo zato, ker dojajo v Jugoslavijo najboljše pojoce ali napol zaston.

Mnogo se je že pisalo, a zdi se, da vse ostane na papirju. Po poročilih izletnikov, manjkajoče ceste in prenočišča. Poleg tega pa je postrežba in sanitacija, ki se jo mora uveljaviti po načinu kot je v zapadno evropskih državah, in ne na Balkanu, kjer je v šoli.

Najboljša investicija Jugoslavije je v turizmu. Ako so začeli tam ameriški dolarji, je treba povabiti poleg domačih ljudi tudi splošne Amerikance, katerih se pripravlja letos skoraj pol milijona, da obiščejo Evropo.

Ali ni čas, da se nekaj naredi v ta namen?

Poročevalec.

VARČENI ŠKOT

Škoti so znani po skoposti. Tej lastnosti se morajo zahvaliti, da so prišli v pregovor. Mnoge svoje rojake pa je preklos v tem oziru 84-letni Bob Davidson.

Da bi prihranil pokojnino, je pet let vlekel za nos kanadske policije.

Bob Davidson je živel v Hamiltonu v Kanadi. Imel je samo eno željo, da bi preživel zadnjih let svojega življenja v domačem Glasgow. Bilo pa mu je že blizu 80 let in prejemal je samo 40 dolarjev starostne rente mesečno. S tem denarjem si pač ni mogel privoščiti vožnje čez ocean. Ves nesrečen je razmisljjal, kako bi zbral toliko denarja, da bi lahko plačal voznilo.

Pridno je začel prebirati zakone in predpise. Napisal mu je še v glavo srečna misel. Zakaj pa ne bi preselil leti dni v zaporu in živel na državne stroške. Takšno zvijačo pa je bilo treba dobro pripraviti, kajti Bob je smel samo trikrat zapored opustiti prejem mesečne rente. Če bi še četrti mesec ne prišel ponovno, bi mu jo sploh ustavili.

V zaporu ni smel sedeti dlje kakor tri meseca. Predpisi proti pijančevanju v Hamiltonu pa so mu bili kot nalač dobrotli. Bob je šel po rento, jo naložil na svoj bančni račun in obdržal samo en dolar. Zavil je v bližnjo kričo, kjer se je dobro najedel, pokadil debelo cigaro in popil dve časi piva. Potem pa je tako spremeno igral picanja, da so ga kazeni. Kazeni za pijančevanje znaša v Hamiltonu 10 dolarjev ali 10 dni zapora. Bob se je sedel dal zapreti. Se istega dne, ko so ga izpustili, je zvijačo s pijančevanjem ponovil. Spet ga zaprli in preselil je 20 dni.

Tretji kazen je znašala že 30 dni, četrta pa tri meseca. Če preselil picanec v Hamiltonu vse štiri kazni, mu jih krtajo in zapora se lahko začne znova. Bob je postal stalen gost na policiji. Iz zapora je odhajal samo, da se je navidezno spet napil. Tako je preselil v zaporu pet let in zadovoljno prepel v

POTNIŠKI ZRACNI PROMET V AVSTRIJI

O vključitvi Avstrije v omrežje zračnega prometa se je že pogovarjalo. Pogovor je bil do konca dana.

Da bi prihranil pokojnino, je pet let vlekel za nos kanadske policije.

Avstrijska družba za zračni promet bo imela v začetku 20 milijonov šilingov delniškega kapitala. Avstrija bo udeležena s 60%, SAS pa s 40%. Po potrebi bodo delniški kapital zvišani. Z avstrijske strani bodo prispevali denar javne uprave. Prizadevanje na ustanovitev družbe so že končane. Tako se bo lahko zračni promet začel že prihodnje leto. Družba bo imela na razpolago najmodernejša potniška letala Douglas DC 6. To so štirimotorna letala za dolge proge, ki so se obnesla zelo dobro. V takšnem letalu je prostora za 50 do 60 potnikov, pretežno ženske.

Skandinavska družba SAS, ena največjih na svetu, si je pridobila bogate tehnične izkušnje, ki bodo Avstriji zelo dobro dobiti. Ta družba pripada trem delniškim: Švedskemu, Danski in Norveški — in zato ima izkušnje tudi na področju mednarodnega sodelovanja. Za Avstrijo je ustavljena sodelovanje. Ta družba pripada trem delniškim: Švedskemu, Danski in Norveški — in zato ima izkušnje tudi na področju mednarodnega sodelovanja. Za Avstrijo je ustavljena sodelovanje.

Mladinski zločinec je na primer šel v skedenj blizu Bostonia, kjer je bilo seno, v bližini pa hleva za konje. Senik je začel, ki je zgorel, zgorelo pa tudi konjev v bližnjem hlevu.

Isti mladi zločinec je v družbi

Ljudski balet iz Jugoslavije

Beseda balet se rabi za ples, navadno za umetni ples. Rabi se tudi izraz klasični balet, v katerem zavzemajo odlično mesto posebno Rusi. A balet, ki sedaj iz Jugoslavije gostuje v Ameriki, je ljudski balet, in se tako po pravici imenuje, kajti ta ples je izšel prav iz ljudstva, ki v njem izraža vsa čustva, ki so lastna človeku — radost in žalost, obup in veselje, pa tudi zgodovino tega ljudstva. Kar pa je ameriško kritiko pri teh jugoslovanskih plesalcih najbolj navdušilo, je velika življenska sila, ki vre iz njihovih ljudskih plesov. Jugoslovanski ljudski balet ali "tanc" bo prihodnjo nedeljo ob 7. zvečer gostoval v clevelandskem Music Hallu. Ali že imate vstopnico?

PRIMERI SE V VELEMESTIH

V Detroitu je moralita iti v bolnico 39 letna Willie May, pustil v stanovanju svoj radijski aparat, obleko in kar je takrat imel s seboj, potem pa šel na trg, da kupi nekaj živil. Chicago je mesto veleprometa, ki je McDonough tudi zmešal. Vozil se je sicer s svojim osebnim avtomobilom, pa ko se je v velikem prometu izogibal na levo in na desno, se je izgubil in mu je bilo nemogoče dobiti orientacijo, da se vrne v njeno stanovanje. Obrnil se je na policijo in je po policijsko posredovanje ostalo brezuspešno. Dal je oglas v črkarskih časopisih, naj se javi gospodar, ki je oddal stanovanje, pa so bili oglasi brez uspeha. Obrnil se je na urad, ki ima opravka "s pogrešanimi," ta urad je napravil svoje, a uspeha zopet ni bilo.

Tolaža McDonougha: Ključ do stanovanja je pa le v mojem žepu. McDonough pravi, da ne bo odnehal, ker je najemnino že delno plačal, ima v novem stanovanju svoje stvari, a glavno, ima ključ do stanovanja.

PREOBRAZITEV ANGLEŠKIH KOLONIJ

Proces, da bivše angleške kolonije postajajo samostojne države, tudi če še ohranijo ime angleškega dominijona in ostanejo v zvezi teh dominijonov, se nadaljuje.

Malajski polotok v Aziji je znan. Tam gre za notranjo revolucijo, ki se je začela po drugi svetovni vojni. Upore zoper kolonialne Angležje vodijo domači komunisti. Britanska vlada v Londonu se nahaja posebne dežete, kajti iz Malajskoga polotoka napraviti samostojno federalno državo. Na Malajskem polotoku bo dne 1. avgusta 1957 pro-

dveh ostalih članov kluba vlomlj v judovski tempelj, vsi skupaj so ga oropali, nato pa požgali in je bila štoda \$175.000. Zločinci se niso obotovljali, da gredo kamoriki, na primer v cerkev, da jih oropajo pa zoper požgo, da gre do v javne knjižnice, ukradejo kar se da, pa pod takojne ogenj. Skupina mladih zločincev je sicer pod ključem, nastala škoda pa je nepopravljiva.

Oglasite v Enakopravnosti

EDINA SAMO MOŠKA DRUŽBNA ORGANIZACIJA

Slovenska moška zveza v Ameriki

Ustanovljena 3. junija 1938 v Barbertonu, Ohio
Inkorporirana 13. marca 1939 v državi Ohio

Glavni sedež: CLEVELAND, OHIO

NOVA MODERNA ORGANIZACIJA NA DRUŽABNEM,
ŠPORTNEM IN KULTURNEM POLJU

Ne potrebuje nobene zdravniške preiskave.

Pristop od 16. do 55. leta.

Vsak Slovence bi moral biti član te organizacije

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: MATT F. INTIHAR, 21491 Naumann Ave., Euclid 23, O.
Prvi podpredsednik: IVAN GERMAN, 7502 Donald Ave., Cleveland 3, O.
Drugi podpredsednik: JOHN SEVER, 18023 Hillgrove Road,
Cleveland 19, O.

Gl. tajnik: JOHN F. JADRICH, 948 E. 207th St., Euclid 19, O.
Gl. blagajnik: FRANK M. PERKO, 1092 E. 174th St., Cleveland 19, O.
Zapisnikar: DAMJAN TOMAZIN, 1128 E. 66th St., Cleveland 3, O.

NADZORNITI ODBOR:

Predsednik: ANTON KRAMPEL, 6907 St. Clair Ave.,
Cleveland 3, O.
Drugi nadzornik: ANTON TEKAVEC, 20303 Goller Ave., Euclid 19, O.
Tretji nadzornik: FRANK SMOLE, 117-16th St., S.W., Barberton, O.

PROSVETNI IN KULTURNI ODBOR:

MARTIN VALETIC, 15331 Glenco Rd., Cleveland 10, O.
MARTIN VALETIC, 1531 Glenco Rd., Cleveland 10, O.

DAMJAN TOMAZIN, 1128 E. 66th St., Cleveland 3, O.

LOUIS SAMSA, Direktor atletike, 21701 Fuller Ave., Euclid 23, O.

Uradno glasilo: "Enakopravnost," 6231 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.

Za pojasnila se obrnite na glavnega tajnika Slovenske moške zveze,

John F. Jadrich, 948 E. 207th St. Euclid 19, O.

VAŽNA SEJA GLAVNEGA ODBORA IN
ZASTOPNIKOV PODRUŽNIC

Na zadnji seji gl. odbora je bilo sklenjeno, da se skliče taknike, zastopnike Federacije ter ves gl. odbor na važno sejo gledje kampanje za pridobitev novega člana.

V to svrhu se vrši seji v nedeljo, 26. februarja ob 10. uri dopoldne v Slovenskem domu na 15810 Holmes Ave.

KAMPANJA je sedaj v teku in bo dala vsakemu članu \$1 nagnade za vsakega novega člana v odrasli oddelki. Torej, zavrhajmo rokave in na delo, da pospešimo rast naše zveze, da ho poson svojemu imenu.

EARN YOUR WINGS IN THE GROUND OBSERVER CORPS

Be a plane spotter...protect our nation from threat of air attack

The oceans once kept us safe from air attack. But today's long range bombers make these waters seem like small lakes.

If war comes, we must assume the Kremlin will strike first with more than 1,000 heavy bombers. To meet this threat, our Army, Navy and Air Force are now on 24-hour duty. But our radar screen may not be able to provide the all-important warning.

Your eyes and ears are needed to help detect hostile aircraft which may try to sneak through our defenses. You can do this job in the Ground Observer Corps as a civilian volunteer plane spotter.

Hundreds of thousands of patriotic men and women are already serving a few hours a week. Many more are needed. Earn your wings, do your part—you're really needed.

Keep your eye on the sky in the
GROUND OBSERVER CORPS

JOIN TODAY—CONTACT CIVIL DEFENSE

Telephone Number

Contributed as a public service by

ENAKOPRAVNOST

ENAKOPRAVNOST

Ni dovolj tesnega sodelovanja s glavnim uradom. Ako hočemo, da se bo vse pravilno poslovalo, mora imeti glavni tajnik:

1. Popolen in pravilen imenik članstva, cert. štev. — ime — naslov — razred ali starost ker sta dva razreda (1) starost 16 do 45 let ob času pristopa, v katerega plačujejo 40 centov v glavnem uradu, in od 45. do 55. leta ko plačajo 50 centov v gl. uradu.

2. Člani, ki so v službi Strica Sama v armadi ali mornarici, istotako popolen seznam. (To so pasivni člani).

3. Tudi Mladinski oddelki je važen. Starost ko je član pristopil, ako je kje zabiljzeno, sedajna, ime staršev, naslov in ako ima cert. številko.

Dragi tajniki, to je tako važno, ker sedajni tajnik bo upošteval samo člane, katere boste vi njeni naznani v novem seznamu. Prosim, ne odlašajte s tem poročilom.

Zveza ima mesečna poročila, ki morajo biti odpolana na gl. urad vsaki mesec posamezno ne za celih šest mesecov skupaj.

Prošnje za novo pristopile se imata poslati na gl. urad z mesečnim poročilom, ne posamezno. Na obratni strani je prostor, kjer se zabilježi za sprejete člane, datum pristopa in sedajna starost.

Prijeten zakonski par

ISČE STANOVANJE S 3 ALI 4 SOBAMI V ST. CLAIRSKI NASELBINI.

Kdor ima za oddati, naj sporoči v uradu tega lista.

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENDicott 1-3113

Kadar sprejemete novega člana, pazite, da je "Podpis člana," ki ga priporoča pravilen in na listini. Pravilno ime prosilca, naslov, datum, mesec, leto in kje je bil rojen, sedajna starost, dan ko je bil sprejet pri podružnici, ime dediča in naslov. Pošljite asesment za tekoči mesec s poročilom. Pazite, da je prosiles podpis na prošnji.

Zadnja konvencija je odredila, da je Slovenska Moška Zveza nepristranska, brez ozira na prepihanje. Dajmo se bolj bratsko v prijateljsko seznani in počaščimo ostalem svetu, da smo složen narod za splošno dobrobit.

John F. Jadrich,
glavni tajnik.

DOLGA POT BALONA

Otroški balon je v začetku decembra v 22 urah preplaval 1600 kilometrov dolgo pot. Spustili so ga v Luneburgu v Hannoveru. Na njem je bila pritrjena dopisnica. Zdaj je prišla iz Italije vest, da je balon padel na tla že drugi dan po startu, in sicer 100 km severno od Rima.

Prošnje za novo pristopile se imata poslati na gl. urad z mesečnim poročilom, ne posamezno.

Na obratni strani je prostor, kjer se zabilježi za sprejete člane, datum pristopa in sedajna starost.

ISČE SE MLADEGA MOŠKEGA.

ki ima sposobnosti v mehaniki, v starosti 25 do 35 let, da bi se naučil popravljanju AM F Pin-spotters.

Zglasite se pri
ANTON SKUFCA
East 185th St. Bowling Center
770 East 185th Street

ZAVAROVALNINO PROTI

Ognju, latvini, avtomobilskim nesrečam, itd
preskrbi **JOHN CENTA**, 13417 KUHLMAN AVE.
Poklicite MU 1-0811

PERUTNINA 1730 BROADWAY, MAPLE HEIGHTS

V zalogi imamo vedno mlade pličance in vse vrste perutnine. Se priporočamo za svatbe, bankete in razne druge prilike.

Pridite in si izberite.

Prodajamo tudi na kose srezane kokos (cut-up poultry)

ANDY HOČEVAR in SINOV

TEL.. v trgovini: Montrose 2-2330—na domu: Montrose 2-2912

JOS. ŽELE IN SINOV POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE. ENDicott 1-0583
Avtomobili in bolniški voz vedno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.

COLLINWOODSKI URAD:

452 EAST 152nd STREET Tel.: IVanhoe 1-3118

What were you doing in February, 1946?

For the big things in your life,
be ready with U. S. Savings Bonds

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks,
for their patriotic donation, the Advertising Council and

1 meter — 3.2088 čevija ali
1.0936 jarda.

1 kilometer — 0.6214 "statute"
milje oziroma dolžina milje,
sprejeta potom zakonodaje.

1 kilometer na vodni površini
je 0.5369 "nautical" milje.

Enako je pri deklkah družna evropska mera. St. 38 je
ameriška 6 in pol, št. 40 je 7, št.
41 je 8, št. 42 je 9, št. 43 je 10,
št. 44 je 11.

Zenski čevlj so navadno
manjši nego gornje mere. Tako
ki na primer: št. 38 bila št. 6,
št. 37 št. 5, št. 36 št. 4.

Zenske obleke: št. 40 je ameriška
32, 42 je 34; 44 je 36; 46 je
38; 48 je 40 itd., vedno za 8
točk manjše od evropske mere.

Pri moških oblekah pa se začenja v Evropi z št. 42, kar je v Ameriki 33; 44 je 34; 46 je 36; 48 je 38; 50 je 39; 52 je 41; 54 je 43 in 56 je 45. (Se vrti med 10
11 točk razlike.)

Približna metrična dolžina po ameriški meri:

1 centimeter — 0.3937 inča.

POMAGAJTE SVOJIM SORODNIKOM

Najboljši darilo, ki ga morete poslati vašim ljudem v Sloveniji, je kupon za par najboljših moških ali ženskih čevljev, ki se jih dobijo v Jugoslaviji. Vi kupite kupon za \$6 od Borovo Shoe Sales Company in ga pošljite vašim prijateljem ali sorodnikom v Sloveniji. Oni ga vzameno potem v najboljšo Borovo prodajalno čevljev in ga zamenjajo za par najboljših moških ali ženskih čevljev, ki se jih dobijo v Jugoslaviji, brez dodatnega davka ali stroškov. Pošljite \$6.00 za vsak kupon na:

MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G. Ph. C.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034
Pošljemo karkoli prodamo
karmorkoli.

Dobi se tudi C 2 licenco.

Nahaja se med St. Clair in Superior Ave.

Za podrobnosti pokličite

HE 1-5977.

VAS MUČI REVMATIZEM?

MI imamo nekaj posebnega proti revmatizmu.

Vprašajte nas.

TIVOLI BEAUTY SHOP

6407 St. Clair Ave., HE 1-5296

L E P O T I Č E

Trajno kodranje, umivanje in
barvanje las ter vsa v lepoti
stroko spadajoča dela.

Za zavarovalnino

proti

OGNJU . . . NEVIHTAM

AVTO NEZGODAM.

pokličite:

JOHN ROŽANCE

15604 WATERLOO RD.

KE 1-6681

Imamo še več drugih novih in
starih hiš v lepih naselbinah.

Za podrobnosti se obrnite na
KOVAC REALTY

960 EAST 185th STREET

KE 1-5030

**Buy Savings Bonds
REGULARLY**

Naš namen je nuditi vam in vašim udobnost in
mir ko se pojavi potreba po naši poslugi.

MARY A. SVETEK

POGREBNI ZAVOD

478 EAST 152nd STREET

KE 1-3177 aki ni odgovora, pokličite KE 1-5202

Ambulančna posluga na razpolago podnevi in ponoči

MAYBE you were just out of the Army or Navy

MATIJA GORJAN

Jože Pahor

(nadaljevanje)

V Ljubljani se je vzdignil čednostni val. Tek se sicer ni obrnil proti visokim gostom, ki so baje prinesli pohujšanje, marveč sta začela tako plemič kot meščan strastne stikati z domačini, ki so se baje udeleževali pohotnih, sramotnih zabav "in puris naturalibus." Nihče ni bil več varen, da ga ne bi osumili, stara, neizglađena zapletala v venec nedehnih grešnikov. Plemič, meščan in prelat, med seboj stalno v navzkriju, so sedaj skupno doživljali čast, da so jih vlačili po zobež kot sladostrastnike brez časti.

Mož, ki se je tudi zelo razburjal, je bil mladi Lamberger. Ta je imel dokazov o nekaterih plemičih, ki so bili zapleteni v sramoto. Kakor hitro bo prišel pravi trenutek—tako je povedal Vid Montanarusu — bo razvratnike razkrinkal brez usmiljenja, ker je naravnost plemstva tudi danes še prva in najvajenejša stvar.

"Bojim se, da bo Lamberger le premajhen poleg gospode, ki ga ni vprašala dovoljenja za svoja početja, vzlizc najpravičnejšim namenom!" je dejal Matija.

Vid je gledal, kakor ne bi mogel prav razumeti. Matija mu je skušal pojasniti. Lamberger se le širokousti, če grozi.

"Hudiča," se je razsrdil Vid, "le kar rečeš ti, drži, vse drugo je prazno! Če prej ne, pride obračun, ko bodo varuh odšli. Teda krivci ne uidejo sodbi! Ti bodo za vedno nosili s seboj znamenja!"

"Kakšna znamenja?" je vprašal Montanarus, ki je ostal hladen.

"Znamenja Adamovih večerov!" je planilo Vida. "Vsi, tudi de Ruspjiveva!"

Montanarusa je zadela strela z jasnegra.

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

FEMALE HELP WANTED

GENERAL HOUSEWORK - COOKING — Stay. Own room. Top salary. Permanent. 2 school age children. Winnetka home.

CEntral 6-0835

BUSINESS OPPORTUNITY

BARBER SHOP —
2 chairs. Beverly Hills.
1715 W. 95th
CEDarcrest 3-7667

GROCERY - DELICATESSEN — Income building. Available also new fixtures and equipment, living quarters, good location. Established over 40 years. Wonderful opportunity for ambitious couple. Call owner at SPaulding 2-2999

REAL ESTATE

ROOMING HOUSE — Will sacrifice for quick sale. Wonderful Evanston location. 16 rooms rented, plus own apartment. 1 block in N.W. Campus. Excellent income. By owner.

GRGreenleaf 5-9186

NEW LENOX — 7-room house — Automatic oil heat, 1½ baths, shower in basement, double siding, storm windows - screens thruout, aluminum doors; corner lot 80x14'; 2-car garage; 2 blocks to depot.

New Lenox 2821

DOWNERS GROVE — Beautiful brick 2-bedroom modern home. Like new. National fireplace. Wall to wall carpeting, tile bath, kitchen, nook, full basement, storms-screens, 1½ car garage, front drive. Priced at \$20,000. By owner.

Downers Grove 2935 M

Obrnil je hrbet in užaljen odšel.

Montanarus je ostal sam. Krčevito je drhtel, ves kakov prenapeta struna. Med njim in Kisalom se je odprl prepad zaradi nenekosti rodu s tako silo, da je sklenil zapustiti Fužine čimprej. Le vprašanje je rastlo pred njim: kam?

16

Odhod Maksimilijana I. iz Ljubljane ni bil tako slovesen kot prihod. Utonil je sredi vojske vrveža. Neštete zabave, pojedine in plesi so ljudi utrudile, veliki razkošni prazniki so imeli svoje odpadnike; plemstvo se je polagoma razteplilo na vse strani, le najmenitejši so smatrali za svojo častno dolžnost, da do zadnjega vztrajajo poleg vladarja.

"Zakaj bi ji ne mogel povedati, kar govorijo o njej?" je vprašal Kissel začuden.

"Ce imaš pogum, dokaži!" je zahteval Montanarus.

"Zdaj takoj?" je vprašal Vid porogljivo.

"Zdaj takoj!" je trdo ponovil Montanaras.

"Ni je v Ljubljani," je pojasnil Kissel počasi in opazoval, kakšen vtip bo napravilo na tovariša.

"Odšla je."

Matija je obstal. Strmel je Vidu v oči in iskal v njih, česar ni povedala beseda.

"Slabo sem naletel," je povzel Kissel, "samo omenil sem govorice in si vzikpel od jeze in razburjenja! Ali se res ni več mogoče pogovoriti s teboj tovariško, odkrito?"

"Tudi če spoznaš, da ni vredna?" je vprašal Kissel resno.

"Kadar se začne takoj gonja, je ženska vredna obrambe, tudi če je kriva!"

Vid se je zasmehal, Montanarus ga je srdito pogledal.

"Se še spominjaš, kako si branil dekle, ki so jo bili živo zakopal, ko sva se vrnila v Ljubljano? V vseh očeh je bila kriva, v tvojih ne! Pojasni, kje se začne prav za prav krivda?"

"Razlika je," je jecljal Vid.

"Ne, prijatelj! Ti si se spremeniš! Ti gledaš danes z drugimi očmi! Presojaš, kakor ti drugi določajo! Ali si imel sploh kdaj svoje mnenje?"

"Zališ me!"

"Se včeraj kot ptica, ki hoče v sinjine, branile preganjanih, danes trd, neusmiljen sodnik vseh! Orl, ki se je spremeniš v skobca! Ozki, omejeni ljudje so te stisnili!"

"Nihče ni vplival name!" se je branil Kissel.

Montanarus se je porogljivo zasmehal.

"Res je," je dejal, "le zavedati si se začel, da si v resnici vendar le med plemstvom doma! Zdaj dozorevaš in tvoj ponos je vsak dan za seženj višji."

"Takih očitanj nisem zasluzil od tebe!" je trdo odbil ministerjal.

"Naravnost povej, kar misliš!" je napadel Montanarus, ki je bil že opazil, da Vidu ni več oddaljevala, vsak dan manj skupnega je bilo med njima. Mnogokrat je moral Vid z očetom med tlačene. Ko pa je šel v Ljubljano, se je odškodoval v plemiški družbi, saj Matija že dolgo ni bil več oni sončni, vedi držabniki kakor prej.

"Torej povej!" je ponovil Montanarus.

"Kaj naj povem?" je resno vprašal Vid.

"Kar misliš?" je dejal Matija razdražen. "Vem! Predolgo že zlorabiljam vašo gostoljubnost, čas je, da izginem; Ni res?"

Kissla je osupnilo. Sit je bil jediljivega razgovora, trdo je odbil: "Kar govorš, je zraslo v tvoji domišljiji. Še to pristavi, da te mečemo iz hiše!"

šček. Če se bo rešil v gozd, vsaj ne bo segnil v okopih in pod ruševinami brez križa in tolazbe. Brez tlačana bo polje kakor prekletlo. Le trnje in osat posta uspevala na njem. Glad bo sel skozi deželo, ljudje bodo mleli drevesno skorjo, da bi se rešili smrti.

Takrat se bodo prikazali kravji madeži in oblikni križa na oblekah izvoljenih ljudi, znatenje, da je prišel nevaren čas, ko bo udaril Bog tiste, ki so krivi vojne in gorja, ki je prišlo že njo. Potresi bodo rušili vasi in mesta, ogromni požari bodo zadivljali, tlačani bodo začeli rojiti kakor čebele pomlad, vstaje se bodo vzdigovale, povsod bo tekla kri in gospodarila smrt. Kdor se bo redil rešil živ in zdrav, se bo rešil čudežno. Kamor bo stopil, povsod bo našel razdejanje in tripljenje. Če bo srečal človeka, bo videl le grozo v njegovem obrazu. Svet bo po vseh strahotah kakor brez uma.

Dolgo bo potem morala litijo božja milost na zemljo, da se bo človek spet znašel in urenil in da mu bo mir prišel v srce. Usmili se nas, Gospod, vodi nas varno mimo nesreč in strahot in odvzemi grozo, ki streži človeka! Řeš nas, ko bo prišla ura maščevanja! Kirie eleison! Kirie eleison!

Ni bilo to prvo prerokovanje, ki ga je čula v teh časih Ljubljana, a seglo je vseček kakor letič plamen. Negotovost, skrivnostno pričakovanje nenavadnih, usodnih dogodkov, velikih sprememb in nevarnosti se je zajedlo v ljudi kakor še nikdar. Oplašilo jih je, in tudi taki, ki niso bili prazno-

vni in so verjeli le, kar so videči, so tiho vdajali misli, da ne kaže prihaja, da visi v zraku in čaka trenutka, ko se utrga nad vsem. Živimo od danes do jutri, so čutili, temelji se majejo. Samo prisluhne naj človek in bo slišal nemir iz meljskega dna. Prišlo je razdobje, ki je zamajalo vse obstoječe in začelo iskatino novega. Zasulo je stare tire in poti in dolbo nove, vrglo je ljudi drugega proti drugemu. Borba je vstajala in že njo so se napovedale stiske in strahote, kri, ogenj in smrt. Le v silni dalji nekje, daleč onstran plamenov v pobočju je sijal kakor izgubljeni lučka pokoj, ki ga je človek naenkrat pogrešil sred zmed in ki si ga je zaželet kakor popotnik zvezde. A ta blaženi mir je bil daleč, saj so se napovedovali še prvi sunki viharjev.

Montanarus je nestrpno iskal letak, o katerem se je povsod govorilo. Našel ga je v blizu mračne napovedi. Dasi se je posmehoval vidcu, ki je toliko vedel o temni prihodnosti, se je vendar zamislil. Iz prerokb je sijalo, kako je svet razklan in kako išče novo podobo, kako pretresajo krte to mučno iskanje. In ko je prišel z rastočo zmedo vseokrog tudi samega sebe, ves svoj notranji nemir in razkrov, je začutil samo olajšanje. Ni sam, ki

je zadel ob skalo, da ne more nikam več, ves svet drevi kakor plaz, da se nekje ubije. Kaj je usoda enega človeka sred vrtincev, ki bodo zajeli vse štiri strani neba? Kaj so Montanaruse muke v senki požarov, ki bo v njih gorela zemlja?

Skrbno je zvili list z mračno prerokbo in ga spravil. Čudovito mu je odleglo — kakor da tone vse, kar ga je mučilo, v onih prihodnjih dneh, ki so že bližu. Za trenutek je pozabil vse, kar ga je težilo in kar je bilo majhno in brez pomena spričo velikega pretresa, ki je prihajal. Sladko in prijetno je bilo to pozabljenje, da bi zagnal pokrivalo v zrak in zavriskal. Za trenutek le, zakaj kmalu nato je šel čez polje sam, in troje težkih kamnov mu je tlačilo ramena, Majda, Klara in oče.

Zgrešeno življenje je strmelo vstanj in bil je maločen in prepičan, da se ne da več popraviti. Vsi njegovi načrti so se zrušili in ni vedel, kam naj se obrne.

III. DEL

1

Montanarus je sam videl, da njegovo početje nima več nikakega smisla in vendar se je šel prepričat, ali je res, kar mu je

bil povedal Vid. Bolna sila ga je mučila in gnala v mesto. Ničesar ni zvedel o Klari, nikjer je ni bilo in nikogar ni imel, da bi ga povprašal. Zdaj je bil sam. V žarki luči je videl, da je njegov položaj nevzdržen in da mora kamor koli, sicer bo jutri, pojutrišnjem brez strehe in brez kruha.

Šel je na Golovec in mračen in nemiren je blobil po samotnih gozdnih poteh. Izognil se je, če je imel srečati človeka. Misel ga je prijela, da bi se ponikal do očeta, a spomnil se je Vida in starega Kisslla in ponosen je pregnal skušnjava. Rajše izgubljeni sin poti prositi milosti! Nazaj ni bilo mogoče. In ker ni bilo vrnitive, je visel v zraku, prepričen ve-trovom.

Ustavl se je pod košatim hramom, oslonil se je ves zatopljen v misli in sklonil glavo. Bil je obračun. Pretehtal je preteklost, slabjo je našel in brez prave koristi, in pomisli je na prihodnost. Prvi jo je videl sivo in brez rož, prvič se je zavedel smešnosti vseh sijajnih načrtov, ki jih je bil zasnova. Od vsega je ostalo pred njim le še vprašanje, kako se bo vzdružil, kako se bo prebil skozi življenje.

(Dale prihodnjič)

V NEDELJO, 19. FEB. - 7. ZV. Music Hall St. Clair & E. 6 St.

A. GRDINA & SONS

POGREBNI ZAVOD in TRGOVINA S POHIŠTVOM

1053 EAST 62nd STREET HEnderson 1-2088

URADI V COLLINWOODU:

17002-10 LAKE SHORE BLVD. KEnmore 1-5890

15301 WATERLOO ROAD KEnmore 1-1235

Grand Excursions (Izlet) to Yugoslavia

We are happy to announce to our many friends and readers of ENAKOPRavnost that we will have three special excursions (IZLETI) direct to Zagreb and Belgrade via SUPER CONSTELLATIONS of the K.L.M. Royal Dutch Airlines with stop-over privileges at Amsterdam, Frankfurt, Paris, Munich and Vienna, leaving New York as follows:

Sunday, June 24, 1956

Sunday, July 15, 1956

Sunday, July 29, 1956

Following are the round-trip fares:

New York-Amsterdam	\$558.00
New York-Paris	558.00
New York-Frankfurt	590.60
New York-Vienna	638.70
New York-Zagreb	660.60
New York-Belgrade	708.30